

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

338

Vragen van het lid **Tjeerd de Groot** (D66) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het Westnijlvirus en de tijgermug* (ingezonden 8 juli 2021).

Antwoord van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 15 oktober 2021). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 3652.

Vraag 1

Kunt u bevestigen dat de Raad van State heeft aangegeven dat in geval van muggenvondsten bij bedrijven, er op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) geen enkele reden is om de bedrijfsnaam geheim te houden?¹

Antwoord 1

De Raad van State ziet informatie omtrent muggen als milieu-informatie. Daarbij geldt dat meer informatie (zoals bedrijfsnamen) openbaar wordt gemaakt bij een Wob-verzoek. Voor de duiding van deze uitspraak is het onderscheid tussen passieve en actieve openbaarmaking van belang. De Wet openbaarheid bestuur (Wob) ziet toe op passieve openbaarmaking. Er zijn nog steeds weigeringsgronden in de Wob die van toepassing kunnen zijn als er sprake is van milieu-informatie. Een weigeringsgrond is dat openbaarmaking het belang van controle en toezicht zou kunnen schaden. Het klopt inderdaad dat de weigeringsgrond dat er sprake kan zijn van onevenredige bevoor- of benadeling niet kan worden gebruikt. Dit is in lijn met de uitspraak van de Raad van State.

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat de Raad van State heeft aangegeven dat in geval van muggenvondsten in een woonwijk, er uit oogpunt van privacy geen enkele reden is de X- en Y-coördinaten geheim te houden, zolang die gegevens maar niet tot één enkele woning zijn te herleiden?

Antwoord 2

In deze uitspraak van de Raad van State over een specifiek Wob-verzoek waren de X- en Y-coördinaten van vondstplekken geheel verwijderd, om deze niet herleidbaar te maken naar individuele personen/woningen die vrijwillig

¹ Aanhangsel van de handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 2331.

vallen in hun tuin laten plaatsen. De Raad van State oordeelde dat deze coördinaten niet openbaar mogen worden gemaakt, als deze herleidbaar zijn naar één of enkele personen. De Raad van State heeft in dit geval echter ook aangegeven dat als de laatste twee cijfers van de X- en Y-coördinaten weg werden gelaten, er in dit geval meerdere huizen (ongeveer 10) binnen de coördinaten vallen, waardoor de herleidbaarheid wegvalt. Aangegeven is dan ook dat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) de X- en Y-coördinaten in de documenten, die onder dit specifieke Wob-verzoek vallen, openbaar moest maken, zonder de laatste twee cijfers.

Vraag 3

Kunt u bevestigen dat het enkel noemen van een woonwijk door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) dus niet conform de uitspraak van de Raad van State is?

Antwoord 3

De uitspraak van de Raad van State ging over een Wob-verzoek, dus betrof het zogenaamde passieve openbaarmaking. Dit moet worden onderscheiden van het geldende kader voor toezichtinformatie die de NVWA *actief* openbaar maakt.² De Raad van State heeft al vaker expliciet onderscheid gemaakt tussen actieve en passieve openbaarmaking. De NVWA maakt zelf, dus niet op basis van verzoeken op grond van de Wob, maar uit oogpunt van transparantie, vindplaatsen op woonwijkniveau openbaar om zo bewoners te informeren. De bewoners in de wijk worden hier op zorgvuldige wijze bij betrokken, ook via persoonlijk contact en per brief. De openbaarmaking van vondsten van muggen op de website van de NVWA is een onderdeel van openbaarmaking. De uitspraak van de Raad van State ziet niet op deze openbaarmaking uit eigen beweging.

Vraag 4

Bent u het eens met de stelling dat deze uitspraak ook gevolgen zou moeten hebben voor de actieve openbaarmaking van de vangstgegevens, die maandelijks door de NVWA op de website worden geplaatst? Zo ja, waarom vermeldt de NVWA op de website nu, naast de naam van de gemeente, uitsluitend de woonwijk waar de exotische muggen gevonden zijn?

Antwoord 4

Zoals aangegeven gaat de uitspraak van de Raad van State enkel over passieve openbaarmaking en niet over actieve openbaarmaking. De NVWA werkt in breder verband aan het verder actief openbaar maken van informatie. Daarin wordt ook informatie omtrent vindplaatsen van muggen meegenomen. De NVWA onderzoekt op dit moment op welke wijze informatie over muggenvondsten op een meer gedetailleerd niveau openbaar gemaakt kan worden. Daarbij wordt onderzocht op welke wijze deze openbaarmaking het beste kan aansluiten op de informatiebehoefte vanuit de samenleving. De NVWA beziet of dit het beste via X- en Y-coördinaten of bijvoorbeeld met behulp van postcodes kan gebeuren. Het doel is om de aanpassing in 2022 te realiseren.

Vraag 5

Bent u het eens met de stelling dat, door het zo vaag te houden, de NVWA de bewoners bewust onwetend houdt over de precieze locatie?

Antwoord 5

Bewoners die in een gebied wonen waar een bestrijdingsactie wordt uitgevoerd, worden op zorgvuldige wijze per brief per huisadres op de hoogte gesteld. Bewoners en bedrijven geven aan voldoende geïnformeerd te

² Op grond van artikel 8 lid 1 van de Wob in combinatie met de «Beleidsregel van de Inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit van 6 juli 2020, NVWA/2020/3543, over actief openbaar maken van inspectiegegevens van bedrijven en producten».

worden door de NVWA zo bleek uit een in 2020 uitgevoerd klanttevredenheidsonderzoek³.

Vraag 6

Bent u het ook eens met de stelling dat er – gelet op de uitspraak van de Raad van State – geen reden is om de bedrijfsnaam dan wel (een deel van) de X- en Y-coördinaten niet actief bekend te maken, en er bovendien uit oogpunt van de gewenste transparantie van de overheid alle reden is om deze gegevens wel bekend te maken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Zoals aangegeven maakt de NVWA bij verzoeken op grond van de Wob bedrijfsnamen en X- en Y-coördinaten openbaar conform de uitspraak van de Raad van State. Bij de actieve openbaarmaking wordt met wijkenamen gewerkt. Zoals verwoord in de antwoorden op de schriftelijke vragen die eerder ook zijn gesteld door het lid De Groot (D66) over het Westnijlvirus en de tijgermug (kenmerk 2021Z02410), weten bewoners over het algemeen wel de naam van de wijk waarin zij wonen, maar niet de X- en Y-coördinaten van hun woning. Zoals in antwoord op vraag 4 is aangegeven zal de NVWA in 2022 haar wijze van actieve openbaarmaking van muggenvondsten aanpassen om te voorzien in een meer gedetailleerde verstrekking van gegevens.

Vraag 7

Kunt u bevestigen dat door de wijze waarop de NVWA nu handelt, men genoodzaakt is om voor elke nieuwe vondst een Wob-verzoek te doen?

Antwoord 7

Indien een derde belanghebbende meer informatie wil verkrijgen dan nu actief door de NVWA openbaar wordt gemaakt, kan daar inderdaad een Wob-verzoek voor worden gedaan. In de Wob-procedure worden de belangen van de indiener alsook de belangen van het betrokken bedrijf afgewogen tegen de criteria uit de Wet openbaarheid van bestuur.

Vraag 8

Bent u van mening dat de huidige handelwijze van de NVWA onnodig veel gedoe oplevert en een enorme verspilling van tijd is, omdat vanwege de uitspraak van de Raad van State al vaststaat wat de uitkomst van een Wob-verzoek is, namelijk dat of de bedrijfsnaam of (een deel van) de coördinaten bekend worden gemaakt?

Antwoord 8

Het openbaar maken van bedrijfsinformatie moet zorgvuldig gebeuren en daartoe moeten alle belangen zorgvuldig worden afgewogen. Daarnaast is de openbaarmaking erop gericht om een zo groot mogelijke groep bewoners en bedrijven te informeren.

Vraag 9

Bent u bereid om op de website naast het aantal muggen ook de datum te noemen waarop de vondst is gedaan?

Antwoord

De vondstdatum, de locatie en de soort mug worden op de NVWA-website vermeld. De aantallen worden niet per vinddatum opgenomen, de totale aantallen per locatie worden aan het einde van het jaar in een overzicht weergegeven. Zoals ook in antwoord op eerdere vragen is aangegeven, kiest de NVWA voor deze werkwijze omdat het sec vermelden van aantallen per locatie per vinddatum niets zegt over de aard en omvang van de populatie. Een vondst van grote hoeveelheden dieren hoeft niet te betekenen dat er sprake is van een grote uitbraak. Met het jaaroverzicht kan een vergelijking gemaakt worden tussen de jaren. Belangrijk is dát er een vondst is en de medewerking van de bewoners wordt gevraagd bij de bestrijding.

³ Eindrapport Klanttevredenheidsonderzoek Tijgermug 2020 | Publicatie | NVWA (<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/muggen-knuten-en-teken/documenten/dier/muggen/tijgermug/publicaties/eindrapport-klanttevredenheidsonderzoek-tijgermug-2020>).